

בְּרֵאשׁוֹנָה עֵלַת הָעֲלוֹת אָמַר
לְכַתֵּר נַעֲשֶׂה אָדָם, יִהְיֶה הָרֹאשׁ
מִמֶּךָ, זֶהוּ שְׁכָתוּב (שיר ז) רֹאשֶׁךָ
עֲלֶיךָ כַּכְּרָמֶל.

הָרֹאשׁ הֵנָּה אֶחָד, וּמִצָּחוֹ וּשְׂתֵי
עֵינָיִם וּשְׂתֵי אָזְנוֹיִם - הֵנָּה שֵׁשׁ,
וּשְׂתֵי פָּנִים וְחֹטֵם - הֵנָּה תִּשְׁעָ.
נַעֲשֶׂה אָדָם, הֵנָּה הִפָּה שִׁיְהִיָּה
עֲשִׂירִית, הַכֹּלֵל שֶׁל הַכֹּל. אָמַר לוֹ
רַבּוֹן הָעוֹלָם, כֹּל עֲמַל הָאָדָם
לְפִיָּהוּ, וְכֹל גִּלְגּוּלָיו לְפִיָּהוּ,
וְאִפְשָׁר שִׁיִּנְתֵּן בְּשַׁעַה שֶׁל
מְזוֹנוֹת? אָמַר לוֹ, אֲנִי אֲשַׁתְּתֶף
עִמָּכֶם, לֹא יִהְיֶה עֲמַל בְּפִיָּהוּ.
בְּאוֹתוֹ זְמַן בְּרָא הַכֹּל בְּלֵי עֲמַל
וַיִּגְיַעַה. זֶהוּ שְׁכָתוּב (תהלים א) ^(א)
בְּדַבַּר ה' שְׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּיּוֹ
כָּל צִבְאָם.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וַיְמַה עֲמַל הָיָה
לְמַעַלָּה וְחֲסָרוֹן שֶׁל מְזוֹן? אָמַר
לוֹ, כֵּן, שְׂאוֹתוֹ אָדָם קִדְמוֹן הָיָה
בוֹנֵה עוֹלָמוֹת וּמְחַרִּיבֵן, מְשׁוּם
שֶׁעֲלַת הָעֲלוֹת לֹא הָיָה מִשְׁתַּתֵּף
שָׁם, מְשׁוּם שֶׁעַד עַכְשָׁיו לֹא הָיָה
שְׁלָם עִם נִקְבָּתוֹ. וּמְשׁוּם זֶה אָמַר
(בראשית א) נַעֲשֶׂה אָדָם, שֶׁהוּא
נִקְבָּה, וְהַשְׁתַּתֵּף שָׁם, שְׂאִינוֹ
שׂוּרָה אֵלָּא בְּמִקּוֹם שְׁלָם.

אַחַר כֵּן יָרַד לַמַּחַ, שֶׁהוּא חֲכָמָה,
וְאָמַר נַעֲשֶׂה אָדָם. שֶׁהַמַּח הוּא
אֶחָד, וְנִחְלַק לְאַרְבַּעַה מַחִים -
הֵנָּה חֲמֹשׁ. וּשְׁנֵי כַּנְפֵי רֵאָה וּשְׂתֵי
כְלָיוֹת שְׁנֵיחֲשִׁבוֹת עֲמוֹ מִבְּפָנָיִם -
הֵנָּה תִּשְׁעָ. וְאָמַר נַעֲשֶׂה אָדָם, זֶה
הַלֵּב, שִׁיְהִיָּה שְׁלֵמוֹת הַכֹּל.

וְאַחַר כֵּן יָרַד לַגּוֹף וְאָמַר נַעֲשֶׂה
אָדָם. שֶׁעַל הַגּוֹף, צָוָר וְקָנָה
וּנְשׂוּט - הֵנָּה שְׁלֹשׁ, וְהַגּוֹף וּשְׂתֵי
הַזְרוּעוֹת - הֵנָּה שֵׁשׁ, וּבְרִית וּשְׂתֵי
שׂוֹקִים - הֵנָּה תִּשְׁעָ. נַעֲשֶׂה אָדָם
- הַעֲשִׂירִית לְכֹל, זֶה הַנִּקְבָּה. בְּכֹל
מִקּוֹם הַנִּקְבָּה זֶה הִיא שְׁלֵמוֹת
הָעֲלִיוֹנִים וְהַתַּחְתּוֹנִים. וְכֵן הוֹלֵךְ
בְּכֹל אֵיבָר וְאֵיבָר וּבְכֹל סְפִירָה

אָדָם. בְּקִדְמִיתָא עֵלַת הָעֲלוֹת אָמַר לְכַתֵּר נַעֲשֶׂה
אָדָם יִהְיֶה רִישָׁא מִמֶּךָ. הָדָא הוּא דְכְּתִיב (שיר ז)
וְרֹאשֶׁךָ עֲלֶיךָ כַּכְּרָמֶל.

רִישָׁא הָא חַד. וּמִצָּחָא דִּילָּהּ וְתַרִּין עֵינָיִן וְתַרִּין
אוּדְנִין הָא שִׁית. וְתַרִּין אַנְפִּין וְחוּטְמָא
הָא תִּשְׁעָ. נַעֲשֶׂה אָדָם הָא פּוּמָא דִּיהָא עֲשִׂירִית
כְּלָלָא דְכֹלָא. אָמַר לִיה רַבּוֹן עֲלָמָא (קהלת ו) כֹּל
עֲמַל הָאָדָם לְפִיָּהוּ. וְכֹל גִּלְגּוּלֵינָּה דִּילָּהּ לְפִיָּהוּ.
וְאִפְשָׁר דִּיהִיב בְּשַׁעַתָּא דְּמְזוּנֵי. אָמַר לִיה אֲנָא
אֲשַׁתְּתֶף בְּכוֹ לֹא יִהְיֶה עֲמַל בְּפִיָּהוּ. בְּהָהוּא
זְמַנָּא בְּרָא כֹלָא בְּלֹא עֲמַל וַיִּגְיַעַה. הָדָא הוּא
דְכְּתִיב (תהלים לג) בְּדַבַּר ה' שְׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ
פִּיּוֹ כָּל צִבְאָם.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר וַיְמַה עֲמַל הָוָה לְעֵלָּא
וְחֲסָרוֹנָא דְּמְזוּנָא. אָמַר לִיה אֵינ דִּיהָוָה
אָדָם קִדְמוֹן הָוָה בְּנֵי עֲלָמִין וּמְחַרִּיבֵן. בְּגִין
דְּעֵלַת הָעֲלוֹת לֹא הָוָה מִשְׁתַּתֵּף תַּמָּן. בְּגִין דְּעַד
הַשְׁתָּא לֹא הָוָה שְׁלִים בְּנוֹקְבָא דִּילָּהּ. וּבְגִין
דָּא אָמַר (בראשית א) נַעֲשֶׂה אָדָם, דְּאִיהוּ נִוְקְבָא
וְאֲשַׁתְּתֶף תַּמָּן דְּאִיהוּ לֹא שְׂרָא אֵלָּא בְּאַתְר
שְׁלִים.

לְכַתֵּר נְחִית לְמַחָא דְּאִיהוּ חֲכָמָה וְאָמַר נַעֲשֶׂה
אָדָם. דְּמַחָא אִיהוּ חַד וְאֲתַפְלַג לְאַרְבַּע
מַחִין הָא חֲמֹשׁ. וְתַרִּין כַּנְפֵי רֵאָה וְתַרִּין כְּלָיִן
דְּאֲתַחֲשִׁבוּ עִמָּה מְלָגָאוּ, הָא תִּשְׁעָ וְאָמַר
נַעֲשֶׂה אָדָם דָּא לְבָא דִּיהָא שְׁלִימוֹ דְכֹלָא.

וּלְכַתֵּר נְחִית לַגּוֹפָא וְאָמַר נַעֲשֶׂה אָדָם. דְּגוֹפָא
עֲלָה צָוָר וְקָנָה וּנְשׂוּט הָא תִּלָּת.

וְגוֹף וְתַרִּין דְּרוּעִין הָא שִׁית. וּבְרִית וְתַרִּין
שׂוֹקִין הָא תִּשְׁעָ. נַעֲשֶׂה אָדָם עֲשִׂירִית לְכֹלָא
דָּא נִוְקְבָא בְּכֹל אַתְר נִוְקְבָא דָּא אִיהִי שְׁלִימוֹ
דְּעֵלָּאִין וְתַתָּאִין. וְהִכֵּי אֲזִיל בְּכֹל אֵבָר וְאֵבָר
וּבְכֹל סְפִירָה וְסְפִירָה, וְאָמַר נַעֲשֶׂה אָדָם. עַד